EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 26.7.2024.
COM(2024) 317 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par pilnvarām pieņemt deleģētos aktus, kas Komisijai deleģētas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 25. maija Regulu (ES) 2020/740 par riepu marķēšanu attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par pilnvarām pieņemt deleģētos aktus, kas Komisijai deleģētas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 25. maija Regulu (ES) 2020/740 par riepu marķēšanu attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti

1. IEVADS

Regula (ES) 2020/740[1] par riepu marķēšanu attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti un citiem parametriem tika pieņemta 2020. gada 25. maijā un stājās spēkā 2021. gada 1. maijā. Tā atcēla Regulu (EK) Nr. 1222/2009.

Riepu marķējums ļauj patērētājiem izdarīt apzinātu izvēli, pamatojoties uz skaidrām norādēm par degvielas patēriņa efektivitāti, saķeri ar slapju ceļu un citu svarīgu papildinformāciju. Tas var būtiski palīdzēt ietaupīt degvielu un reizē arī veicināt inovāciju un investēšanu labāku riepu izstrādē un tirdzniecībā. Saskaņojot saistītās prasības ES līmenī, riepu marķējums ir izdevīgs arī ražotājiem, nozarei un ES ekonomikai kopumā[2].

Regulā izklāstītie noteikumi ir piemērojami kopš 2021. gada 1. maija un attiecas uz jaunu vieglo pasažieru automobiļu (C1), vieglo komerciālo transportlīdzekļu (C2) un autobusu un kravas automobiļu (C3) riepu veiktspēju degvielas patēriņa efektivitātes, drošības un ārējā trokšņa ziņā. Marķējumā ir izmantota labi pazīstamā krāsu kodu klasifikācijas sistēma, ko izmanto sadzīves tehnikai, piemēram, trauku mazgājamām mašīnām un ledusskapjiem, lai arī rites pretestībai un saķerei ar slapju ceļu ir tikai piecas dažādas klases, bet ārējam rites troksnim – trīs klases. Rites pretestība ir riepas energoefektivitātes rādītājs. Tas pircējiem palīdz izvēlēties riepas ar mazāku degvielas patēriņu, jo ar tām transportlīdzeklis spēj veikt lielāku attālumu starp uzpildes vai uzlādes vietām. Tajā pašā laikā svarīgs drošības aspekts ir saķeres ar slapju ceļu mērījums, kas norāda uz bremzēšanas veiktspēju. Marķējums palīdz patērētājiem, iegādājoties jaunas riepas, izdarīt apzinātāku izvēli, pamatojoties uz svarīgiem faktiem. Kopš tiek piemērota regula, ir pilnībā sācis darboties Eiropas ražojumu energomarķējuma reģistrs (*EPREL*)[3], un riepu piegādātājiem šajā datubāzē ir jāreģistrē visi riepu tipi, kas ietilpst regulas darbības jomā, pirms to laišanas ES tirgū. Marķējums kopā ar saistītajiem datiem, kas apkopoti ražojumu datubāzē *EPREL*[4], arī ir ļoti noderīgs liela apjoma publiskā un privātā iepirkuma lēmumos, piemēram, ko pieņem autoparka vadītāji un transportlīdzekļu ražotāji.

---

1 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/740 (2020. gada 25. maijs) par riepu marķēšanu attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti un citiem parametriem, ar ko groza Regulu (ES) 2017/1369 un atceļ Regulu (EK) Nr. 1222/2009, OV L 177, 5.6.2020., 1–31. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/740/oj.

2 Komisijas dienestu darba dokuments, kas pievienots Komisijas Paziņojumam par Ekodizaina un energomarķējuma darba plānu 2022.–2024. gadam, EUR-Lex - 52022SC0101 - EN - EUR-Lex (europa.eu).

3 https://eprel.ec.europa.eu/screen/home.

4 https://eprel.ec.europa.eu/screen/product/tyres un https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/ecodesign-and-energy-label/product-list/tyres_en.

2. JURIDISKAIS PAMATS

Saskaņā ar Regulas (ES) 2020/740 13. pantu Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar minētās regulas 14. pantu. 14. pants noteic, ka Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus sākotnēji uz piecu gadu laikposmu no 2020. gada 25. jūnija, un paredz nosacījumus iespējamam šā laikposma pagarinājumam. Saskaņā ar šo tiesību normu ziņojums par pilnvaru deleģējumu Komisijai ir jāsagatavo ne vēlāk kā deviņu mēnešu laikā pirms minētā piecu gadu laikposma beigām. Šā ziņojuma mērķis ir izpildīt minēto prasību.

Regulas 14. panta 2. punkts noteic, ka pilnvaru deleģējums automātiski jāpagarina par tikpat ilgiem laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome pret pagarināšanu nav iebilduši, vēlākais, trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām. Turklāt 14. panta 3. punkts noteic, ka Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā pilnvaru deleģējumu var atsaukt.

3. DELEĢĒJUMA ĪSTENOŠANA

Komisija deleģētās pilnvaras, kas tai piešķirtas saskaņā ar attiecīgajiem Regulas (ES) 2020/740 noteikumiem, vēl nav īstenojusi. Tas galvenokārt saistīts ar dažiem apstākļiem, kuros nav panākts pietiekams progress, jo īpaši:

- nebija iespējams līdz 2022. gada 26. jūnijam ierosināt deleģēto aktu, ar ko regulu papildina saistībā ar **atjaunotu riepu marķēšanu**, jo trūka piemērotas testēšanas metodes[5]. Tomēr ir strādāts, lai šo trūkumu novērstu. Komisija ir sākusi pētījumu, kurā neatkarīga laboratorija, kas specializējas transportlīdzekļu un sastāvdaļu tipa apstiprināšanas testēšanā, vērtē, vai 2022. gada oktobrī iesniegtais nozares priekšlikums par C3 klases riepu marķēšanu ir pamatots un realizējams. Pētījuma rezultāti tiks izmantoti ietekmes novērtēšanā, kas arī tiek sākta. Komisijas deleģētās regulas projekts tiks pienācīgi apspriests ar attiecīgajām ieinteresētajām personām no valdībām, nozares un patērētāju apvienībām, kam ir speciālās zināšanas regulatīvajās darbībās attiecībā uz mehāniskajiem transportlīdzekļiem[6].
- Deleģēto aktu, ar ko papildina regulu, lai iekļautu parametrus vai informācijas prasības attiecībā uz **riepu nodilumu un nobraukumu**, vēl nav bijis iespējams iesniegt, jo pašlaik nav uzticamu, precīzu un reproducējamu metožu riepu nodiluma un nobraukuma testēšanai un mērīšanai. Tomēr darbs pie šā jautājuma notiek ANO EEK darba grupā attiecībā uz riepu nodilumu (*TF-TA*)[7]. Drīz būs pieejami rezultāti testēšanas metodes veidā, ar ko mēra nodilumu, lai noteiktu minimālās prasības saskaņā ar "Euro-7" regulu C1 klases riepām. Pēc tam tas pats notiks attiecībā uz C2 un C3 klases riepām. TF-TA uzdevuma ietvaros ir plānots drīz sākt darbu, lai novērtētu riepu nobraukuma potenciāla novērtēšanas metodi.

Turklāt saskaņā ar 13. panta 1. punktu Komisija ir arī pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 14. pantu, lai grozītu I pielikuma D un E daļu, II pielikumu attiecībā uz riepu marķējuma saturu un formātu un III, IV, V, VI un VII pielikumu, tehnikas attīstībai pielāgojot norādītās vērtības, aprēķinu metodes un prasības. Komisija jau ir apzinājusi virkni jautājumu, kuros šo pilnvarojumu, visticamāk, vajadzēs izmantot, un tā plāno to izmantot ne

---

5 Sk. Regulas (ES) 2020/740 13. panta 2. punktu.

6 Komisijas Mehānisko transportlīdzekļu darba grupa.

7 https://wiki.unece.org/pages/viewpage.action?pageId=160694352.

vēlāk kā ziņojuma kontekstā, kas jāiesniedz līdz 2025. gada 1. jūnijam, saskaņā ar Regulas 15. pantu.

4. SECINĀJUMS

Komisija uzskata, ka Regulas (ES) 2020/740 14. panta 2. punktā noteikto pilnvaru deleģējumu noteikti ir nepieciešams automātiski pagarināt vēl uz pieciem gadiem.

Nākotnē radīsies nepieciešamība izstrādāt un pieņemt noteikumus, pamatojoties uz pilnvarojumiem, kas piešķirti ar 14. pantu. Pilnvaru deleģējumu pamatojums nav mainījies. Svarīgi ir: i) saglabāt tiesiskā regulējuma elastību, lai to papildinātu vai pielāgotu jaunām vajadzībām; un ii) vajadzības gadījumā grozīt minētos pielikumus, lai garantētu drošību un aizsargātu veselību un autotransporta ekonomisko un ekoefektivitāti. Šīs darbības var veikt, arī pamatojoties uz papildu pieredzi, kas iegūta, piemērojot regulu.

Komisija aicina Eiropas Parlamentu un Padomi šo ziņojumu pieņemt zināšanai.